

Sigsgaard: Til diskussionen om lønforbedringers indregning i prisgrundlaget vil jeg gerne for det første sige, at bestemmelserne, også sådan, som de er ændret, vil være praktisk talt umulige at praktisere. For det andet har debatten understreget, at lovens vigtigste formål er at begrænse lønforbedringerne, og at den nok vil gøre det i højere grad, end den vil begrænse prisstigningerne, selv om det ikke vil sige så meget.

Socialdemokratiets ændringsforslag nr. 3 sigter ligesom ministerens og flertallets ændringsforslag nr. 4 på indirekte at holde visse lønninger nede og er næsten umuligt at administrere, men da det dog samtidig er bedre end regeringens, idet det ikke forlanger modregning, vil vi ikke stemme imod det, men undlade at stemme.

Lovforslaget er jo blevet endnu mere gennemhullet under udvalgsarbejdet. De effektive virksomheder, som der tales om i § 7, skal kunne få dispensation; de skal nu ikke mere have prisforhøjelser, der kun bidrager til at dække indirekte omkostninger og nettoavance — det er jo den oprindelige ordlyd — de skal ifølge betænkningen have fuld dækning for normal avance og indirekte omkostninger. Endnu flere virksomheder vil herefter kunne få endnu vigtigere dispensationer fra loven.

Interessant er det jo også, at kommunerne skal behandles langt mere hårdhændet end de private erhvervsdrivende. De får først et stop, og efter 1. september skal de ind og orientere monopoltilsynet, før de forhøjer taksterne. Monopolerne, som monopoltilsynet vel ellers er skabt til at kontrollere, skal ikke mere forud indberette deres vejledende priser til tilsynet, i stedet for skal tilsynet altså bruge kræfterne bl. a. på kommunerne. Det er jo interessant og forstemmende, at VKR i så høj grad ligger under for monopolernes interesser.

Man taler tit og gerne om kommunernes selvstyre, men i praksis blæser man på det. Man gør det tit, og man gør det også i dette tilfælde, for med denne lov sætter man embedsmænd til at kontrollere de valgte politiske beslutninger; spørgsmålet om taksterne er jo i høj grad politiske beslutninger, og dette er et åbent brud med folkestyreideen.

FDM har henstillet, at der for områder, hvor der indtil oktober var bindende kalku-

lationsregler i kraft, genindføres tilsvarende kalkulationsregler; ellers vil reparationspriserne stige kraftigt, siger FDM. Men det har VKR nægtet, og det viser, at formålet med loven altså ikke er at forhindre sådanne kraftige prisstigninger. Det samme gælder andre tjenesteydelser, der kan også forudses kraftige prisstigninger.

De værste prisstigninger lader VKR altså ligge, og det er prisstigninger ud over dem, jeg har nævnt hidtil, nemlig stigningerne på fast ejendom; nogle af de største profitter, vi kender, nemlig bankernes, berøres heller ikke af lovforslaget, og banktilsynet holder dem jo ikke nede.

Forbrugerrådet undrer sig over, at handelsministeren ikke har fremsat det lovforslag om mærkning og skiltning, som et flertal i forbrugerkommissionen har foreslået. Ja men det viser kun, at VKR varetager branchernes interesser, for brancherne er jo imod påbudt mærkning og skiltning; det viser altså, at VKR modarbejder forbrugernes interesser. Forbrugerne kan jo bedre undgå at blive snydt, når f. eks. kiloprisen tydeligt er angivet; så kan der sammenlignes, og så kan forbrugerne købe billigst muligt ind, men det vil regeringen altså ikke sikre.

Monopoliseringen skrider jo hastigt fremad i disse år. På stadig flere områder er der ingen priskonkurrence; fru Lis Groes nævnte en lang række af disse områder. Firmaerne aftaler deres prispolitik indbyrdes, og på sådanne områder er der selvfølgelig særlig brug for kontrol; det er desværre typisk, at kontrollen svækkes netop her, hvor behovet er så stort. Det, som loven bl. a. betyder, er friere slag for monopolerne i en tid, hvor monopoliseringen altså er stærkt tiltagende. Det er VS selvfølgelig imod, og derfor stemmer vi for socialdemokratiets ændringsforslag under nr. 9.

I samme omfang som priskonkurrencen afskaffes, går jo reklameudgifterne op; ingen reklamerer så tosset som de store olieselskaber f. eks., og ingen hader priskonkurrence mere end de. Men betænkningen understreger alligevel, at priserne skal give fuld dækning for reklameudgifter, også for stigning i reklameudgifterne, men stigning i lønnen uden for overenskomststrammerne skal priserne ikke give dækning for. Det er udmærket, hvis konkurrencen betyder, at